

Timpul trece în favoarea ta

Sistemul de pensii private în România

Ghid informativ

Cuprins:

Introducere - **Pensiile private în România**

Pensiile administrate privat - pilonul II

Capitolul I - **Participanți și contribuții**

Capitolul II – **Schema și fondul de pensii administrate privat**

Capitolul III – **Administratorul**

Capitolul IV – **Investițiile fondului de pensii administrat privat**

Capitolul V – **Marketingul pensiilor administrate privat**

Capitolul VI – **Plata pensiilor administrate privat**

Pensiile facultative - pilonul III

Capitolul I - **Participanți și contribuții**

Capitolul II – **Schema și fondul de pensii facultative**

Capitolul III – **Administratorul**

Capitolul IV – **Investițiile fondului de pensii facultative**

Capitolul V – **Marketingul pensiilor facultative**

Capitolul VI – **Plata pensiilor facultative**

Elemente comune pensiilor administrate privat și pensiilor facultative:

Transferuri între fonduri de pensii private

Obligații de raportare și transparență

Publicitatea pensiilor private

Garanțiile sistemului de pensii private

INTRODUCERE - Pensile private în România

Siguranța financiară la momentul pensionării poate fi susținută prin **diversificarea surselor de obținere a pensiilor**, respectiv un sistem de pensii care se bazează pe mai multe componente.

În prezent, în România, sistemul de pensii este un sistem complex, bazat pe:

- **sistemul public de pensii - pilonul I**, administrat public, redistributiv, bazat pe solidaritate între generații (Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare)

și

- **sistemul de pensii private**, administrat privat, cu evidența contribuțiilor participanților în conturi individuală, bazate pe capitalizare, respectiv investire și acumulare a acestor contribuții:

pensia administrată privat - pilonul II (Legea nr.411/2004 privind pensiile administrate privat, republicată)

pensia privată facultativă - pilonul III (Legea nr.204/2006 privind pensiile facultative).

Pensiile administrate privat

CAPITOLUL I - Participanți și contribuții

Participanții

Angajații care contribuie la sistemul public de pensii – plătesc contribuția de asigurări sociale CAS (Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare):

- **cu vârsta de până în 35 de ani - în mod obligatoriu** (trebuie să adere la un fond de pensii administrat privat).
- **cu vârsta cuprinsă între 35 și 45 de ani - în mod opțional** (pot opta să adere la un fond de pensii).

Participarea la un fond de pensii se face prin semnarea unui **act de aderare individual**.

Este interzisă delegarea sau reprezentarea pentru semnare.

Perioada prevăzută pentru alegerea unui fond de pensii este de **4 luni** de la data la care este anunțată oficial declanșarea perioadei, respectiv **17 septembrie 2007**, în caz contrar, **repartizarea la un fond de pensii se face aleatoriu** de către **instituția de evidență** – Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale – CNPAS, care va **notifica** repartizarea aleatorie la un fond de pensii.

O persoană poate fi participant, în același timp, numai la un singur fond de pensii administrate privat și poate avea un singur cont la fondul de pensii la care participă, care devine proprietatea sa.

După aderare/repartizare, participanții **sunt obligați** să contribuie la un fond de pensii și **nu se pot retrage** pe toată perioada în care datorează contribuie la plata

asigurărilor sociale în sistemul public de pensii, până la deschiderea dreptului la pensia privată. **Excepție** fac în perioadele pentru care nu există obligația de plată a contribuției de asigurări sociale în sistemul public.

Moștenitorul participantului, definit conform prevederilor Codului civil, este **beneficiarul** contului său.

Contribuțiile

Contribuția **nu instituie obligații financiare suplimentare** pentru participant, ci este **parte din contribuția individuală datorată la sistemul public de pensii** (CAS).

Cota transferată este de 2% - în primul an de funcționare și 6% - în termen de 8 ani, cu o creștere de 0,5 puncte procentuale pe an.

CAPITOLUL II – Schema și Fondul de Pensii Administrate Privat

Schema de pensii administrată privat se bazează pe capitalizarea contribuțiilor, pe administrarea lor privată și pe acordarea de pensii suplimentare administrate privat, în funcție de performanțele investițiilor realizate.

Conținutul minim al unei scheme de pensii administrate privat reprezintă:

- date despre administrator
- condiții pentru a adera la schema de pensii
- modalitatea de împărțire între participanți a sumelor rezultate din investirea activelor fondului de pensii
- principiile investiționale ale schemei de pensii și riscurile financiare, tehnice și de altă natură implicate de schema de pensii, precum și natura și distribuția riscurilor
- condițiile începerii plății pensiilor și a prestațiilor private în caz de invaliditate
- categorii de comisioane suportate de fondul de pensii și nivelurile maxime
- periodicitatea și procedura de raportare a informațiilor către participanți
- condițiile și procedurile de încetare a participării și de transfer la un alt fond de pensii administrat privat.

Prospectul schemei de pensii administrată privat este un document elaborat și propus de către administratorul fondului de pensii, autorizat de către CSSPP și cuprinde detalii despre schema de pensii și clauzele contractului de administrare.

CSSPP retrage autorizația de administrare a fondului de pensii, dacă au fost încălcate regulile prospectului schemei de pensii.

Clauzele contractului de administrare a unui fond de pensii de pensii

- părțile contractante
- principalele drepturi și obligații ale părților contractante – administrator și participant și modalitatea de aplicare a acestora
- modul de administrare a fondului de pensii
- obligațiile de informare a administratorului față de participanți și autorități
- evidențele administratorului referitoare la participanți, contribuții, investiții
- modalitățile specifice de constatare, reclamare și remediere a deficiențelor

- *răspunderea contractuală a părților, inclusiv sancțiunile ce pot fi aplicate*
- *durata contractului de administrare, modalitățile de modificare și încetare a contractului de administrare*
- *informații privind depozitarul și auditorul fondului de pensii.*

Autorizarea prospectului schemei de pensii administrată privat

Prospectul schemei de pensii trebuie să obțină **autorizarea CSSPP**. La autorizare se mai depun și **alte documente**: proiectul contractului de depozitare și proiectul de contract de societate civilă.

Capitalul social minim necesar pentru administrarea unui fond de pensii este echivalentul în lei, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii, al sumei de **4 milioane euro**.

Administratorul face publicitate prospectului schemei de pensii **numai după autorizarea** acestuia, altfel riscă sancțiunea retragerii autorizației de administrare.

Administratorul poate modifica prospectul schemei de pensii numai cu **avizul CSSPP și cu informarea ulterioară a participanților**.

Înființarea și autorizarea fondului de pensii administrat privat

- se constituie prin **contract de societate civilă**, încheiat între **participanți**
- toți participanții și beneficiarii au **aceleași drepturi și obligații** și li se aplică **un tratament nediscriminatoriu**

Nu se poate refuza calitatea de participant dacă persoana este eligibilă.

- **administratorul autorizat de către CSSPP** este singurul reprezentat al fondului în raporturile cu terții (inclusiv în fața instanțelor judecătorești)
- fondul trebuie să aibă, într-o perioadă de 3 ani de la data constituirii, **minimum 50.000 de participanți**.

Dacă numărul de participanți scade și se menține timp de un trimestru sub acest minim legal, CSSPP va **retrage autorizația fondului de pensii și va aplica administrarea specială**.

- denumirea fondului trebuie să cuprindă **“fond de pensii private”** pentru a nu induce în eroare participanții
- **fondul nu poate fi declarat în stare de faliment**
- **resursele financiare ale fondului de pensii se constituie din:**
 - **contribuțiile nete** convertite în unități de fond
 - **drepturile cuvenite beneficiarilor și nerevendicate în termenul general de prescripție**
 - **dobânzile și penalitățile de întârziere aferente contribuțiilor nevirate în termen**
 - **și sumele provenite din investirea acestor venituri**
- cheltuielile de administrare ale fondului **sunt suportate de către administrator**
- **fondul trebuie autorizat de către CSSPP**, după autorizarea administratorului și a prospectului schemei de pensii private.

La autorizarea se mai depun și alte **documente**: contractul de societate civilă de constituire a fondului de pensii, actele individuale de aderare la contractul de societate civilă prin care se înființează fondul de pensii și la prospectul schemei de pensii private, alte documente.

Angajatorul

Contribuțiile **se rețin și se virează de către angajator** în contul fondurilor de pensii administrate privat specificate în actele individuale de aderare, **odată cu contribuțiile de asigurări sociale**.

Baza de calcul, reținerea și termenele de plată a contribuțiilor la fondurile de pensii sunt aceleași cu cele stabilite pentru contribuția de asigurări sociale.

Contribuțiile se virează de către **instituția de colectare – Agenția Națională de Administrare Fiscală și trezorerii**, pe baza informațiilor furnizate de către **instituția de evidență - CNPAS**.

Nerespectarea de către cele două instituții a termenelor pentru reținerea și virarea contribuțiilor **atrage plata de către acestea a dobânzilor sau penalităților de întârziere**.

În cazul **neachitării la termen** a contribuțiilor datorate fondurilor de pensii instituția de colectare **aplică modalitățile de executare silită și de stingere a debitelor**.

Dobânzile și penalitățile aferente se virează în contul individual al participantului, iar pentru acestea **nu se datorează comisionul de administrare dedus din contribuțiile plătite**.

Conturile participanților

Fiecare participant are **un cont individual, proprietate a participantului**, în care se virează contribuțiile sale și transferurile de disponibilități.

Contribuțiile și transferul de lichidități bănești la un fond de pensii se convertesc în **unități de fond**, în maximum două zile lucrătoare de la data încasării acestora.

Activul personal **nu poate face obiectul** unei executări silite sau al unei tranzacții, **nu poate fi cesionat sau gajat**.

Evaluarea activelor

Valoarea activelor nete și valoarea unității de fond ale unui fond de pensii **se calculează** atât de către **administrator**, cât și de către **depozitar** în fiecare zi lucrătoare și **se comunică CSSPP** în aceeași zi.

Dacă există neconcordanțe între datele prezentate de către administrator și depozitar, **valorile corecte sunt convenite de către administrator și depozitar** pe baza reglementărilor CSSPP.

CAPITOLUL III – Administratorul

Autorizarea administratorului

Administratori de fonduri de pensii administrate privat pot fi:

- **o societate comercială pe acțiuni din România, constituită cu acest scop, autorizată de către CSSPP ca administrator în două etape:**
 1. **autorizare de constituire** ca societate de pensii
 2. **autorizare ca administrator** de fonduri de pensii administrate privat
- **orice entitate autorizată/avizată/supusă unei proceduri similar pentru activitatea de administrare într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.**

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un administrator autorizat:

- să fie constituit ca **societate comercială pe acțiuni** (legislația în domeniul societăților comerciale în vigoare și Legea nr.411/2004, cu modificările și completările ulterioare).
- să aibă **obiect exclusiv de activitate administrarea fondurilor de pensii**
- denumirea să conțină sintagma **“fond de pensii administrat privat”**
- să dețină un **capital social** minim egal cu echivalentul în lei, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii, al **sumei de 4 milioane euro**.

CSSPP poate retrage autorizația de administrare dacă se constată:

- nerespectarea condițiilor impuse în procesul de autorizare ca administrator
- rentabilitatea fondului de pensii s-a situat sub rentabilitatea minimă a tuturor fondurilor de pensii din România în 4 trimestre consecutive
- neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor care rezultă din prospectul schemei de pensii private sau din legislația în vigoare
- neînceperea, în termen de un an de la primirea autorizației, a operațiunilor pentru care a fost autorizat, sau nexercitarea, mai mult de 6 luni, a activității de administrare
- acționarii au decis lichidarea, fuziunea sau divizarea administratorului
- administratorul se află în incapacitate de plată
- administratorul nu mai îndeplinește condițiile de funcționare
- administratorul nu asigură apărarea corespunzătoare a intereselor participanților și beneficiarilor
- administratorul nu a stabilit provizioane tehnice suficiente privind întreaga activitate sau nu are suficiente active pentru a acoperi provizioanele tehnice

CSSPP **publică anunțul privind retragerea autorizației** în Monitorul Oficial și în două cotidiane centrale.

Funcționarea administratorului

Activitatea unui administrator de fonduri de pensii private:

- administrarea și investirea activelor fondului de pensii
- plata drepturilor cuvenite participanților și beneficiarilor
- calculul zilnic al activului net al fondului de pensii și al unității de fond
- evidența conturilor individuale și actualizarea acestora, precum și furnizarea documentelor privind participarea, notificarea, informarea periodică sau transferul
- gestionarea operațiunilor zilnice ale fondului de pensii
- dispunerea efectuării plăților datorate entităților implicate și CSSPP
- mandatarea și monitorizarea agenților de marketing ai fondului de pensii
- gestionarea relațiilor cu instituțiile implicate
- elaborarea, prezentarea, depunerea, publicarea și distribuirea către CSSPP și participanți a situațiilor financiare și a rapoartelor prevăzute de legislație
- gestionarea, păstrarea și arhivarea documentelor privind fondul de pensii, participanții și beneficiarii săi.

Activele și pasivele fiecărui fond de pensii administrat privat **sunt organizate, evidențiate și administrate distinct, separat** de cele ale fondurilor de pensii facultative gestionate de același administrator precum și de contabilitatea proprie, fără posibilitatea transferului între fonduri sau între fonduri și administrator.

Administratorul fondului de pensii **nu poate** să delege răspunderea privind administrarea aceluși fond, iar dacă încredințează executarea anumitor obligații către un terț, această delegare **nu îl exonerează de răspundere**.

Veniturile administratorului se constituie din:

- **comisioanele de administrare** încasate de la participanți
- **penalitățile de transfer**, dacă se face după 2 ani de la aderare
- **tarifele pentru servicii la cerere**, respectiv informații suplimentare solicitate.

Pentru participanții la același fond de pensii se utilizează **aceeași metodă de calcul și de percepere a comisiunelor**. Comisionul de administrare este stabilit în **prospectul schemei fondului de pensii** și poate fi redus prin decizie a administratorului.

Comisionul de administrare se constituie din două componente:

1. **procent din contribuțiile plătite, dar nu mai mult de 2,5%**, cu condiția ca această deducere să fie făcută înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond
2. **procent din activul net total al fondului de pensii administrat privat, dar nu mai mult de 0,05% pe lună.**

CAPITOLUL IV – Investițiile fondului de pensii administrat privat

Administratorul este obligat să descrie în **prospectul schemei de pensii politica sa de investiții - strategia de investire a activelor fondului de pensii administrat**, în raport cu natura și durata obligațiilor, precum și **alte elemente caracteristice investițiilor financiare**: metodele de evaluare a riscurilor investiționale, procedurile de management al riscului, precum și persoanele responsabile de luarea deciziilor și realizarea investițiilor și procedurile pentru luarea deciziilor.

Administratorul fondului **poate modifica politica sa de investiții numai cu acordul CSSPP și informarea participanților**:

- ori de câte ori **intervine o schimbare importantă în politica sa**
- **cel puțin o dată la 3 ani.**

Administratorul are obligația să investească activele fondului de pensii în **mod prudential, pe baza următoarelor regulile de investire a activelor unui fond**:

- **investirea în interesul participanților și beneficiarilor**
- **investirea într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea lor**
- **investirea să se efectueze preponderent în instrumente tranzacționate pe o piață reglementată** (Legea nr.297/2004) privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare)
- **investițiile în instrumente care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată nu trebuie să depășească niveluri prudentiale**
- **investițiile în instrumente financiare derivate sunt permise doar în măsura în care contribuie la scăderea riscurilor investiției sau facilitează gestionarea eficientă a portofoliului**
- **activele se diversifică în mod corespunzător, pentru a se evita dependența**

excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale și concentrări de riscuri pe ansamblul activelor.

CSSPP **poate modifica, temporar**, procentul maxim al activelor care poate fi investit în:

- **instrumente ale pieței monetare**, inclusiv **conturi și depozite în lei** la o bancă, persoană juridică română, sau la o sucursală a unei instituții de credit străine autorizată să funcționeze pe teritoriul României și care nu se află în procedura de supraveghere specială ori administrare specială sau a cărei autorizație nu este retrasă **fără a depăși un procent mai mare de 20% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **titluri de stat emise** de către Ministerul Finanțelor Publice din România, de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 70% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **obligațiuni și alte valori mobiliare** emise de către autoritățile administrației publice locale din România sau din statele membre ale Uniunii Europene ori aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 30% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate** din România, statele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 50% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **titluri de stat și alte valori mobiliare**, emise de state terțe **în procent de până la 15% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **obligațiuni și alte valori mobiliare, tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate**, emise de către autoritățile administrației publice locale din state terțe **în procent de până la 10% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **obligațiuni și alte valori mobiliare** ale organismelor străine neguvernamentale, dacă aceste instrumente sunt cotate la burse de valori autorizate și dacă îndeplinesc cerințele de rating **în procent de până la 5% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- **titluri de participare, emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare** din România sau din alte țări **în procent de până la 5% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.**
- alte forme de investiții stabilite prin norme de către CSSPP..

Investițiile activelor fondului sunt limitate în funcție de natura emitentului acelor instrumente financiare, iar procentele maxime admise sunt:

- **5% din activele unui fond de pensii** pot fi investite într-o singură societate comercială sau în fiecare categorie de active ale acesteia
- **10% din activele unui fond de pensii** pot fi investite în activele unui grup de emitenți și persoanele afiliate lor.

Investițiile activelor fondului de pensii și rezultatele sunt scutite de impozit.

Activele fondului de pensii **nu pot constitui garanții și nu pot fi utilizate pentru acordarea de credite și nu pot fi înstrăinate** următoarelor persoane: administratorului, auditorului, depozitarului, administratorului special, membrilor Consiliului CSSPP,

persoanelor afiliate acestora, sau oricăror alte persoane sau entități stabilite de către CSSPP.

Activele fondului de pensii *nu pot fi investite în:*

- active care, potrivit legii, nu pot fi înstrăinate
- active a căror evaluare este incertă: antichități, lucrări de artă, autovehicule, etc.
- bunuri imobiliare
- acțiuni, obligațiuni și alte valori mobiliare emise de către administrator, orice alte active stabilite prin norme de către CSSPP

CAPITOLUL V – Marketingul pensiilor administrate privat

Înainte de semnarea actului de aderare, participanții trebuie să fie informați despre: **administrator** și **schema și fondul de pensii administrat privat**, în mod special despre **drepturile și obligațiile părților**.

Informațiile sunt oferite prin intermediul **agenților de marketing**, înscriși în **Registrul agenților de marketing al CSSPP**. Aceștia **obțin acordul scris** al viitorilor participanți și **transmit administratorului** documentele de aderare.

Administratorul este răspunzător pentru recrutarea, instruirea, monitorizarea și plata agenților de marketing. Cursurile de agent de marketing și examenele sunt organizate pe baza unei tematici avizate de către CSSPP.

Se interzice oricărei persoane fizice sau juridice, care nu este avizată sau autorizată de către CSSPP, să desfășoare activități de marketing și/sau să utilizeze denumirea de agent de marketing al fondului de pensii în legătură cu o activitate desfășurată în sistemul fondurilor de pensii administrate privat.

Pot fi agenți de marketing:

- **un broker de pensii private** (o societate comercială nou înființată și care este autorizată de către CSSPP) și care are un contract de mandat încheiat cu un administrator
- **un intermediar de pensii private** (o societate comercială constituită și autorizată conform legilor speciale de Banca Națională a României, de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor sau de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, care a primit avizul forului tutelar și care este avizată de CSSPP) și care are un contract valabil încheiat fie *cu un administrator*, fie *cu un broker de pensii private*
- **un consultant de pensii private** (persoană juridică română microîntreprindere care îndeplinește prevederile legale în vigoare și care a fost avizată de către CSSPP) și care are un contract de mandat încheiat cu un singur administrator, un singur broker de pensii private sau, după caz, cu un singur intermediar de pensii private
- **un agent avizat de către CSSPP** (o persoană fizică având un contract de mandat încheiat cu un administrator sau, după caz, cu un agent de marketing persoană juridică și care a fost avizată de către CSSPP)

Este interzis administratorului, agenților de marketing și persoanelor afiliate:

- să transmită informații false, înșelătoare sau care pot crea o impresie falsă despre fondul de pensii și administratorul acestuia
- să facă afirmații sau previziuni despre evoluția unui fond de pensii, altfel decât în

forma și modul stabilit de către CSSPP

- să ofere beneficii colaterale în scopul de a convinge o persoană să adere la un fond de pensii/să rămână participant la acesta sau să acorde foloase pentru facilitarea aderării potențialilor participanți.

CAPITOLUL VI – Plata pensiilor administrate privat

Dreptul la pensia privată se deschide **la data îndeplinirii condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă în sistemul public de pensii.**

Pensia administrată privat va fi furnizată de către un **furnizor de pensii private** ales de către participant.

Un furnizor de pensii nu poate refuza o cerere de pensie privată dacă participantul îndeplinește condițiile legale.

Furnizorul de pensii stabilește **cuantumul pensiei administrate privat** pe baza **calculului actuarial** și a **activului personal net aflat în contul participantului**. Activul personal net din contul participantului **este folosit exclusiv** pentru achiziționarea unei pensii administrate privat. Suma totală cuvenită pentru pensia privată **nu poate fi mai mică** decât valoarea contribuțiilor plătite, diminuate cu penalitățile de transfer și comisioanele legale.

Nu se aplică penalitatea de transfer în situația transferului de disponibilități dintre administrator și furnizorul de pensii.

Cheltuielile ocazionate de plata pensiilor private **se suportă** de către participant.

Plata pensiilor se face către **participant, mandatarul acestuia**, dacă este desemnat unul prin procură specială, sau **reprezentantului legal al acestuia**.

Excepții de la plata pensiei administrate privat:

- **beneficiarii care nu au calitatea de participanți**
- **persoanele pensionate de invaliditate** pentru afecțiuni care nu mai permit reluarea activității (Legea nr.19/2000), cu modificările și completările ulterioare) și ale căror **active personale nete la data retragerii este prea mic pentru a putea primi o pensie privată**
- persoanele ale căror **active personale nete la data retragerii este prea mic pentru a putea primi o pensie privată**.

Plata pensiei în caz de excepție se face ca **plată unică** sau **plăți eşalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani**.

Pensiile facultative - pilonul III

CAPITOLUL I Participanți și contribuții

Participanți: *angajați, funcționari publici, persoane autorizate să desfășoare o activitate independentă, persoane care realizează venituri din activități profesionale sau agricole.*

Moștenitorul participantului, definit de Codul civil, este **beneficiarul** său.

Toți participanții și beneficiarii acestora **au aceleași drepturi și obligații și li se aplică un tratament nediscriminatoriu**, chiar și în cazul schimbării locului de muncă, a domiciliului sau reședinței într-o altă țară, stat membru al Uniunii Europene ori aparținând Spațiului Economic European.

Persoana care îndeplinește condițiile pentru a deveni participant trebuie să semneze **un act individual de aderare la fond**, să plătească prima contribuție sau angajatorul să plătească în numele acestuia.

Este **opțiunea participantului** să adere la un fond de pensii, iar administratorul **nu poate refuza semnarea actului individual de aderare** niciunei persoane care are dreptul de a participa la o schemă de pensii facultative aflată în administrarea sa.

Actul individual de aderare este un contract scris, încheiat între viitorul participant și administrator și **conține acordul persoanei la contractul de societate civilă, prospectul schemei de pensii facultative și acceptul conținutului acestuia**.

Contribuții

Contribuția instituie **obligații financiare suplimentare** pentru participant și **poate fi de până la 15%** din venitul salarial brut lunar sau din venitul asimilat acestuia.

Angajatorul **poate să participe cu o cotă la contribuția participantului**. Împreună cu sindicatul sau reprezentanții salariaților, acesta **poate stabili** cota de participare **prin contractul colectiv/individual de muncă**.

Contribuțiile angajatului **sunt deductibile în limita a 200 euro/an fiscal**, iar contribuțiile angajatorului **sunt deductibile la calculul profitului impozabil, în limita 200 euro/ an fiscal**, pentru fiecare angajat.

Plata contribuțiilor

- **dacă participantul este angajat** ⇒ se reține și se virează de către angajator odată cu contribuția de asigurări sociale (CAS), în contul fondului de pensii specificat în actul individual de aderare
- **dacă participantul este autorizat să desfășoare o activitate independentă sau realizează venituri din activități profesionale sau agricole** ⇒ după cum este stabilit în prospectul schemei de pensii facultative.

Participarea la **mai multe fonduri de pensii**, în același timp, este posibilă, dacă suma contribuțiilor **nu depășește 15%** din venitul salarial brut.

Un participant poate în orice moment să:

- **modifice** contribuția, **cu respectarea limitei de până la 15%**
- **suspende** plata contribuției
- **înceteze** plata contribuției.

Înainte de data suspendării sau încetării plății contribuției, participantul **trebuie să anunțe administratorul și angajatorul, cu cel puțin 30 de zile calendaristice**.

Plata contribuției **poate fi reluată oricând**. Dacă plata contribuției a încetat, participantul **își păstrează în continuare drepturile**, urmând să beneficieze de pensie facultativă la împlinirea vârstei de 60 de ani.

CAPITOLUL II – Schema și fondul de pensii facultative

Schema de pensii facultative se bazează pe capitalizarea contribuțiilor, administrarea lor privată și acordarea de pensii suplimentare facultative, în funcție de performanțele investițiilor realizate.

Conținutul minim al unei scheme de pensii facultative cuprinde:

- date despre administrator
- condițiile care trebuie îndeplinite pentru aderarea la schema de pensii
- modalitatea de împărțire între participanți a sumelor rezultate din investirea activelor fondului de pensii
- principiile investiționale ale schemei de pensii și riscurile financiare, tehnice și de altă natură implicate de schema de pensii, precum și natura și distribuția riscurilor
- condițiile începerii plății pensiilor și a prestațiilor private în caz de invaliditate
- nivelurile maxime ale comisioanelor suportate de fondul de pensii, defalcate pe categorii de comisioane
- periodicitatea și procedura de raportare a informațiilor către participanți
- condițiile și procedurile de încetare a participării și de transfer la un alt fond de pensii facultative.

Prospectul schemei de pensii facultative

Este un document elaborat și propus de către administratorul fondului de pensii și cuprinde **detalii despre schema de pensii facultative** și **clauzele contractului de administrare**.

CSSPP poate **retrage autorizația de administrare** a fondului de pensii, dacă se dovedește că au fost încălcate regulile prospectului schemei de pensii.

Clauzele contractului de administrare a fondului de pensii

- părțile contractante
- principalele drepturi și obligații ale părților contractante: administrator și participant și modalitatea de aplicare a acestora
- modul de administrare a fondului de pensii
- obligațiile de informare a administratorului față de participanți și autorități
- evidențele administratorului
- modalitățile specifice de constatare, reclamare și remediere a deficiențelor
- răspunderea contractuală a părților, inclusiv sancțiunile ce pot fi aplicate
- durata contractului de administrare, modalitățile de modificare și încetare a contractului de administrare
- informații privind depozitarul și auditorul fondului de pensii.

Autorizarea prospectului schemei de pensii facultative

Prospectul schemei de pensii administrată privat trebuie să obțină **autorizarea CSSPP**.

Administratorul face publicitate prospectului schemei de pensii **numai după autorizarea** acestuia, altfel riscă sancțiunea retragerii autorizației de administrare.

Modificarea prospectului schemei de pensii se face de către administrator

numai cu **avizul CSSPP și cu acordul a cel puțin jumătate dintre participanți.**

Înființarea și autorizarea fondului de pensii facultative:

- se constituie prin **contract de societate civilă** încheiat între **participanți**
- toți participanții și beneficiarii la un fond de pensii au **aceleași drepturi și obligații** și li se aplică **un tratament nediscriminatoriu**

Nu se poate refuza calitatea de participant dacă persoana este eligibilă.

- trebuie să aibă **minimum 100 de participanți**

Când numărul de participanți a scăzut și se menține sub minimul legal (100 participanți) timp de un trimestru, **CSSPP va retrage autorizația fondului de pensii.**

- denumirea fondului va conține obligatoriu denumirea **“fond de pensii facultative”** pentru a nu induce în eroare participanții
- **administratorul autorizat de către CSSPP** este singurul reprezentat al fondului în raporturile cu terții (inclusiv instanțele judecătorești)
- **nu poate fi declarat în stare de faliment**
- **resursele financiare** ale fondului de pensii se constituie din:
 - **contribuțiile nete** convertite în unități de fond
 - **drepturile cuvenite beneficiarilor și nerevendicate**
 - **dobânzile și penalitățile de întârziere aferente**
 - **și sumele provenite din investirea acestor venituri**
- primește contribuții numai după **autorizarea de către CSSPP**, după autorizarea administratorului și a prospectului schemei de pensii.

Pentru a obține autorizarea sunt necesare următoarele **documente**: contractul de societate civilă de constituire a fondului de pensii, actele individuale de aderare la contractul de societate civilă prin care se înființează fondul de pensii și la prospectul schemei de pensii private, alte documente și informații.

Conturile participanților

Fiecare participant are **un cont individual, proprietate a sa**, în care se virează contribuțiile sale și transferurile de disponibilități.

Contribuțiile și transferul de lichidități bănești la un fond de pensii se convertesc în **unități de fond**, în maximum două zile lucrătoare de la data încasării acestora.

Suma acumulată în contul participantului - **activul personal al acestuia** este egală cu numărul de unități de fond deținute înmulțit cu valoarea la zi a unei unități de fond.

Contul **nu poate face obiectul** niciunei măsuri de executare silită, **nu poate fi gajat sau cesionat, nu poate fi folosit** pentru acordarea de credite sau pentru a garanta credite.

Evaluarea activelor

Valoarea activelor nete și valoarea unității de fond ale unui fond de pensii **se calculează** atât de către **administrator**, cât și de **depozitar**, în fiecare zi lucrătoare și **se comunică CSSPP** în aceeași zi.

Dacă există neconcordanțe între datele prezentate de către administrator și depozitar, **valorile corecte sunt convenite de către administrator și depozitar** pe baza reglementărilor CSSPP.

CAPITOLUL III – Administratorul

Autorizarea administratorului

Administratori de fonduri de pensii facultative **pot fi:**

- **o societate de pensii** constituită în acest scop
- **o societate de administrare a investițiilor**
- **o societate de asigurare**

Pentru a administra un fond de pensii facultative, **cele trei tipuri de societăți trebuie să fie autorizate ca administrator de către CSSPP.**

- **orice entitate autorizată pentru această activitate într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.**

Alte condiții pe care trebuie să le îndeplinească un administrator:

- denumirea administratorului trebuie să conțină sintagma **“fond de pensii facultative”**
- trebuie să dețină un **capital social** minim egal cu echivalentul în lei, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii, al **sumei de 1,5 milioane euro.**

Funcționarea administratorului

Activitatea unui administrator de fonduri de pensii private:

- colectează contribuțiile participanților și le transformă în unități de fond
- evidențiază, administrează și investește activele fondului de pensii facultative
- calculează suma din contul fiecărui participant la sfârșitul perioadei de acumulare
- calculează valoarea netă a activelor fondului de pensii facultative și al unității de fond, în fiecare zi lucrătoare
- evidențiază conturile individuale și furnizează documentele privind participarea, notificarea, informarea periodică sau transferul participanților
- gestionează operațiunile zilnice ale fondului de pensii facultative
- gestionează relațiile cu entitățile implicate: depozitarul activelor, auditorul financiar, agenții de marketing
- elaborează, prezintă, depune, publică și distribuie rapoartele despre activitatea sa de administrare și despre fondul de pensii facultative
- gestionează, păstrează și arhivează documentele privind fondul de pensii facultative administrat, activitatea proprie, participanții și beneficiarii săi.

Un administrator poate administra **mai multe fonduri de pensii facultative**, cu condiția ca pentru fiecare fond să aibă **un prospect al schemei de pensii facultative distinct și autorizat de către CSSPP.**

Activele și pasivele fiecărui fond de pensii sunt organizate, evidențiate și administrate distinct, separat de celelalte fonduri de pensii pe care le gestionează și de contabilitatea proprie, fără posibilitatea transferului între fonduri sau între fonduri și administrator.

Activele financiare proprii ale administratorului **nu pot fi utilizate** pentru acordarea de împrumuturi sau garanții, pentru garantarea de împrumuturi sau credite.

Administratorul fondului de pensii **nu poate** să delege răspunderea privind

administrarea acelui fond, iar dacă încredințează executarea anumitor obligații către un terț, această delegare **nu îl exonerează de răspundere**.

Cheltuielile legate de administrare sunt suportate de fondul de pensii facultative:

- comisionul de administrare
- comisionul de depozitare
- comisioanele de tranzacționare
- comisioanele bancare
- taxe de auditare a fondului de pensii facultative.

Comisionul de administrare este constituit din **două componente**, stabilite prin **prospectul schemei de pensii** :

- **un quantum din contribuțiile plătite, dar nu mai mult de 5%**, cu condiția ca această deducere să fie făcută înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond
- **un procent din activul net total al fondului de pensii facultative, dar nu mai mult de 0,2% pe lună.**

CAPITOLUL IV – Investițiile fondului de pensii facultative

Administratorul descrie în **prospectul schemei de pensii facultative, politica sa de investiții - strategia de investire a activelor fondului** pe care îl administrează, în raport cu natura și durata obligațiilor, precum și **alte elemente caracteristice investițiilor financiare**: metodele de evaluare a riscurilor investiționale, procedurile de management al riscului, precum și persoanele responsabile de luarea deciziilor și realizarea investițiilor și procedurile pentru luarea deciziilor.

Administratorul **poate să modifice politica sa de investiții, numai** cu **acordul CSSPP și al participanților**:

- ori de câte ori **intervine o schimbare importantă în politica sa**
- **cel puțin o dată la 3 ani**

Administratorul are obligația să investească activele fondului de pensii în **mod prudential**, potrivit următoarelor **reguli de investire a activelor**:

- investirea în interesul participanților și al beneficiarilor
- investirea într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea investițiilor
- investirea în instrumente tranzacționate pe o piață reglementată,
- investirea în instrumente financiare derivate sunt permise doar în măsura în care contribuie la scăderea riscurilor investiției sau facilitează gestionarea eficientă a activelor
- diversificarea activelor, astfel încât să evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale și concentrări de riscuri pe ansamblul activelor

Instrumentele financiare:

- **instrumente ale pieței monetare**, inclusiv **conturi** și **depozite în lei** la o bancă română, sau la o sucursală a unei instituții de credit străine autorizată să funcționeze pe teritoriul României **fără să depășească un procent mai mare de 20% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **titluri de stat** emise de Ministerul Finanțelor Publice din România, emise de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 70% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **obligațiuni și alte valori mobiliare** emise de autoritățile administrației publice locale din România sau din statele membre ale Uniunii Europene ori aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 30% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate** din România, din statele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European **în procent de până la 50% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **titluri de stat și alte valori mobiliare** emise de state terțe **în procent de până la 15% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **obligațiuni și alte valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate**, emise de către autoritățile administrației publice locale din state terțe **în procent de până la 10% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **obligațiuni și alte valori mobiliare** ale organismelor străine neguvernamentale, dacă aceste instrumente sunt cotate la burse de valori autorizate și îndeplinesc cerințele de rating **în procent de până la 5% din valoarea totală a activelor fondului**.
- **titluri de participare** emise de către organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România sau din alte țări **în procent de până la 5% din valoarea totală a activelor fondului**.
- alte forme de investiții stabilite prin normele CSSPP.

Investițiile sunt efectuate în conformitate cu **reglementările Băncii Naționale a României** privind operațiunile valutare.

CSSPP **poate modifica temporar procentul maxim al activelor** care poate fi investit în categoriile de active permise de lege prin norme.

Investițiile activelor fondului de pensii **sunt limitate în funcție de natura emitentului acelor instrumente financiare** iar procentele maxime admise sunt:

- **5% din activele unui fond** pot fi investite într-o singură societate comercială sau în fiecare categorie de active ale acesteia
- **10% din activele unui fond** pot fi investite în activele unui grup de emitenți și persoanele afiliate lor.

Activele fondului de pensii **nu pot fi investite în:**

- active care nu pot fi înstrăinate prin lege
- active a căror evaluare este incertă, precum și în antichități, lucrări de artă, autovehicule și altele asemenea
- bunuri imobiliare

- acțiuni, obligațiuni și alte valori mobiliare emise de administrator
- orice alte active stabilite prin norme de către CSSPP.

Activele fondului de pensii nu pot fi înstrăinate administratorului, auditorului, depozitarului, administratorului special, membrilor Consiliului CSSPP, persoanelor afiliate administratorului, auditorului, depozitarului, sau administratorului special, sau oricăror alte persoane sau entități stabilite prin norme de către CSSPP .

Investițiile activelor fondului de pensii și rezultatele investiției acestora sunt scutite de impozit, până la momentul plății dreptului cuvenit participanților și beneficiarilor.

CAPITOLUL V – Marketingul Pensiiilor Facultative

Înainte de semnarea actului de aderare, participanții trebuie să fie informați, despre: **administrator și schema și fondul de pensii administrat privat** (în mod special: **drepturile și obligațiile părților** - administrator și participanți).

Agenții de marketing

Informațiile sunt oferite de către administrator prin intermediul **agenților de marketing**, înscrși în Registrul agenților de marketing. Aceștia **obțin acordul** scris al viitorilor participanți și **transmit administratorului** documentele de aderare.

Administratorul este răspunzător pentru recrutarea, instruirea, monitorizarea și plata agenților de marketing.

Cursurile de agent de marketing și examenele sunt organizate pe baza unei **tematici avizate de către CSSPP.**

Se interzice oricărei persoane fizice sau juridice care nu este avizată sau autorizată de către CSSPP **să desfășoare activități de marketing și/sau să utilizeze denumirea de agent de marketing** al fondului de pensii în legătură cu o activitate desfășurată în sistemul fondurilor de pensii administrate privat.

Agenți de marketing pot fi:

- **societăți comerciale constituite și autorizate de către CSSPP**, având ca obiect de activitate numai marketingul prospectului schemelor de pensii facultative
- **societăți comerciale constituite și autorizate conform legilor speciale de către Banca Națională a României, de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor sau de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și avizate de către CSSPP** pentru activitatea de marketing al fondurilor de pensii facultative.

Sunt **asimilați ca agenți de marketing**:

- persoane fizice: **agenți de asigurare, asistenți în brokeraj și subagenți** (Legea nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare)
- persoane juridice: **agenți de asigurare subordonați și brokeri de asigurări** (Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare).

Este interzis administratorului, agenților de marketing și persoanelor afiliate acestora:

- să transmită informații false, înșelătoare sau care pot crea o impresie falsă despre fondul de pensii și administratorul acestuia
- să facă afirmații sau previziuni despre evoluția unui fond de pensii altfel decât în

- forma și modul stabilit de către CSSPP
- să ofere beneficii colaterale în scopul de a convinge o persoană să adere la un fond de pensii sau să rămână participant la acesta
- să acorde foloase pentru facilitarea aderării potențialilor participanți.

CAPITOLUL VI – Plata pensiilor facultative

Condiții pentru plata pensiei:

- vârsta de **60 de ani**
- minimum **90 de contribuții lunare plătite**
- activul personal este cel puțin egal cu **suma necesară obținerii pensiei facultative minime, stabilită de către CSSPP**.

Activul personal este folosit **numai pentru obținerea unei pensii facultative**.

Numai participantul poate solicita deschiderea dreptului la pensia facultativă, dacă îndeplinește condițiile legale.

În cazul în care nu au fost plătite minimum 90 de contribuții lunare și activul personal nu este egal cu suma necesară obținerii unei pensii facultative minime se va obține **suma existentă în contul participantului**: fie ca **plată unică**, fie ca **plăți eșalonate** în rate, pe o durată de maximum 5 ani.

În caz de invaliditate, pentru **afecțiuni care nu mai permit reluarea activității** (Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare) participantul **obține**:

- **pensie facultativă, dacă** activul său personal **este** cel puțin egal cu suma necesară obținerii unei pensii facultative minime, stabilită de către CSSPP
- **suma existentă în contul său**: fie ca **plată unică** fie ca **plăți eșalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani, dacă** activul său personal **nu este** cel puțin egal cu suma necesară obținerii unei pensii facultative minime, stabilită de către CSSPP.

În caz de deces, **suma se plătește beneficiarului** participantului respectiv moștenitorul acestuia, definit de Codul Civil.

Plata pensiei se va face de către **administratori** sau de către **furnizorii de pensii** - societăți care au ca obiect unic de activitate furnizarea de pensii, potrivit unei legi speciale privind plata pensiilor.

Elemente comune pensiilor private obligatorii și pensiilor facultative

Transferuri între fonduri de pensii private

Transferurile între fondurile și schemele de pensii facultative sunt permise numai cu: **notificarea administratorului** fondului anterior de pensii **și transmiterea** unei copii a actului de aderare la noul fond.

Suma transferată la noul administrator este **activul personal net** existent în contul participantului la data solicitării transferului, **diminuat cu penalitatea de**

transfer, dacă a fost percepută:

- **mai devreme de 2 ani de la data aderării la fond poate percepe penalități de transfer**
- **după 2 ani de la data aderării la fond nu percepe penalități de transfer**

Limita maximă a penalităților este stabilită de către CSSPP, iar valoarea penalităților este menționată în prospectul schemei de pensii.

Drepturile **pot fi transferate în țările în care participantul are domiciliul sau reședința**, în condițiile reglementate prin acordurile și convențiile internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

Obligațiile de raportare și transparență ale administratorului fondurilor de pensii private

Obligațiile de informare a participanților:

În mod gratuit

- informare anuală, în scris, despre activul personal raportul anual despre activitatea desfășurată în anul calendaristic precedent
- informații relevante privind schimbarea regulilor schemei de pensii private
- declarație privind politica de investiții, conturile și rapoartele anuale
- informații detaliate despre: riscul investiției, gama de opțiuni de investiții, dacă este cazul, portofoliul existent de investiții, informații privind expunerea la risc și costurile legate de investiții,

Contra cost

- informații suplimentare, în afară de informările la care participantul are dreptul și pe care administratorul este obligat le furnizeze în mod gratuit
- cuantumul tarifului **nu poate depăși** costul efectiv al punerii la dispoziție și este stabilit anual de către CSSPP

Obligații de transparență față de CSSPP:

- raport anual cu informații despre activitatea desfășurată în anul calendaristic precedent.
- raport privind investițiile fondului de pensii.
- declarație privind politica de investiții
- conturile.

Documentele necesare supravegherii: *rapoarte interne intermediare, evaluări actuariale și previziuni detaliate, studii privind activele și pasivele, dovezi ale respectării principiilor politicii de investiții, dovezi ale plății contribuțiilor conform planificării, rapoarte ale persoanelor responsabile cu auditul conturilor anuale.*

Publicitatea pensiilor private

Informații despre administrator și fondul de pensii private sunt prezentate în **materialele publicitare** ale administratorului (pliant, broșură, scrisoare, comunicat), transmise prin orice mijloace de comunicare (radio, televiziune, telefon, fax, poștă,

poștă electronică, internet).

Scopul acestora este de a **atrage participanți**, având impact asupra deciziei de aderare la un fond.

Sunt interzise:

- difuzarea oricărui material publicitar în legătură cu un fond de pensii administrat privat sau cu un administrator, înainte ca acel fond și administratorul său să fie autorizați de către CSSPP
- difuzarea de materiale publicitare înainte de publicarea prospectelor schemelor de pensii private autorizate de către CSSPP.

Informațiile conținute într-un material publicitar **trebuie să fie:**

- clare, corecte și conforme cu prospectul schemei de pensii private
- formulate astfel încât să nu inducă în eroare participanții sau potențialii participanți
- difuzate obligatoriu în limba română, fără a exclude prezentarea acestora în alte limbi străine.

Informații suplimentare despre administratori, fondurile de pensii private, depozitari, auditori și agenți de marketing se găsesc pe adresa de web a CSSPP, secțiunea **Registrul public**, unde sunt înregistrate aceste entități după autorizarea/avizarea de funcționare în sistemul pensiilor private: www.csspp.ro

Garanțiile sistemului de pensii private

1. Auditorul fondului de pensii private și al administratorului acestuia

Poate fi fi auditor al fondurilor de pensii private și al administratorilor acestora un auditor financiar care are calitatea de **membru activ al Camerei Auditorilor Financieri din România, avizat de către CSSPP**.

Auditorul **trebuie să respecte Standardele Internaționale de Audit și normele profesionale adoptate de Camera Auditorilor Financieri din România**.

Auditorul **nu poate delega** răspunderea privind activitatea sa specifică, iar încredințarea către un terț **nu exonerează de răspundere auditorul financiar**.

Activitatea unui auditor financiar:

- efectuează **auditul financiar al situațiilor financiare anuale**, ale **fondurilor de pensii private** și ale **administratorilor** acestora
 - întocmește un raport anual de audit financiar care este depus la CSSPP odată cu situațiile financiare anuale
- furnizează **servicii suplimentare**, inclusiv **rapoarte solicitate de către CSSPP**, în condițiile respectării principiului independenței.

Auditorii financieri **sunt obligați să informeze CSSPP** dacă au luat cunoștință de acte sau fapte ale administratorului care:

- reprezintă încălcări ale reglementărilor din domeniu, prin care sunt stabilite condițiile de autorizare și de desfășurare a activității fondului de pensii
 - sunt de natură să afecteze semnificativ situația patrimonială a fondului de pensii
- CSSPP **poate retrage avizul** auditorului financiar al fondurilor de pensii private dacă:
- **avizul a fost obținut pe baza unor informații sau documente false, eronate și care au**

indus în eroare

- Camera Auditorilor Financiarî din România retrace avizul auditorului financiar
- nu mai sunt îndeplinite condițiile care au fost avute în vedere la avizarea auditorului financiar
- se constată nerespectarea prevederilor normelor CSSPP

2. Depozitarul activelor fondului de pensii private

Depozitarul este o instituție de credit căreia îi sunt încredințate spre păstrare toate activele unui fond de pensii private, în baza unui contract de depozitare încheiat cu administratorul acelui fond de pensii.

În România pot fi depozitari, după avizatarea de către CSSPP pentru această activitate, numai:

- instituții de credit din România autorizate de către Banca Națională a României
- instituții de credit autorizate de către autoritatea similară dintr-un stat aparținând Uniunii Europene sau Spațiului Economic European.

Rolul depozitarului:

- înregistrează, verifică și monitorizează toate activele deținute de fondul de pensii private pentru care desfășoară activitatea de depozitare
- efectuează plăți din contul fondului de pensii private, numai la primirea instrucțiunilor din partea administratorului, pentru efectuarea de investiții, stingerea obligațiilor, inclusiv plata taxelor, comisioanelor și a cheltuielilor operaționale ale fondului de pensii private.

Un administrator desemnează un singur depozitar. Un depozitar poate păstra activele mai multor fonduri de pensii, cu condiția de a evidenția operațiunile și înregistrările fiecărui fond de pensii separat de ale sale proprii și de cele ale celorlalte fonduri de pensii.

Activele fondurilor de pensii administrate privat trebuie evidențiate în conturi separate pentru fiecare fond, diferite de cele ale administratorului și ale depozitarului.

Toate operațiunile financiare ale fondului de pensii administrat privat se realizează numai prin intermediul depozitarului.

Dacă un depozitar constată încălcări ale legii, are obligația de a notifica imediat CSSPP și administratorul.

Obligațiile depozitarului față de fondul de pensii private ale căru active le păstrează:

- nu poate trece la executarea silită a activelor fondului pe care îl păstrează și nici a unei tranzacții referitoare la acest fond
- este responsabil față de administrator și participanți în privința oricărui prejudiciu suferit de aceștia, ca rezultat al neîndeplinirii obligațiilor sau al îndeplinirii necorespunzătoare a acestora.

Pentru serviciile prestate, depozitarul percepe comisioane stabilite prin contractul de depozitare.

Depozitarul nu poate fi exonerat de răspundere, iar răspunderea sa nu poate fi limitată prin încredințarea obligațiilor sale unei alte entități, sub sancțiunea nulității actelor juridice în cauză.

Depozitarul **nu poate deține** acțiuni ale administratorului sau ale oricărei entități afiliate acestuia și **nu poate avea** nici o relație de capital cu aceste entități.

CSSPP **poate retrage avizul depozitarului** în una dintre situații:

- pentru acele motive pentru care respinge cererea de avizare
- dacă avizul a fost obținut pe baza unor declarații false sau prin mijloace ilegale
- pentru neexercitarea activității de depozitare pe o perioadă de un an
- la cererea depozitarului respectiv
- dacă acționarii au decis lichidarea, fuziunea sau divizarea depozitarului
- pentru depozitarea unui fond de pensii neautorizat
- în caz de neexecutare sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor legale sau contractuale
- în situații care prejudiciază grav interesele participanților.

3.Provizioanele tehnice

Sunt **volume adecvate de active corespunzătoare angajamentelor financiare rezultate din portofoliile de investiții care acoperă riscurile biometrice și pe cele privind investițiile.**

- Se calculează și se constituie de către administratorul care administrează scheme de pensii în care sunt prevăzute măsuri de protecție împotriva riscurilor biometrice și/sau garanții cu privire la performanțele investițiilor ori un nivel stabilit al beneficiilor
- Administratorul trebuie să mențină permanent **un nivel suficient și corespunzător de active pentru a acoperi provizioanele tehnice** privind toate schemele de pensii private administrate.
- Calculul se efectuează anual și **se certifică de către un actuar sau un auditor**, pe baza metodelor actuariale stabilite prin normele CSSPP
- Se utilizează **tabele biometrice** bazate pe principii prudente.

4. Supravegherea specială

Este o **procedură de siguranță** care are drept scop aplicarea unor **măsuri suplimentare** care să limiteze riscurile, să asigure redresarea fondului de pensii și să **protejeze interesele participanților și ale beneficiarilor** la acel fond.

Se aplică atunci când, **în urma controalelor efectuate, CSSPP constată anumite deficiențe** care nu determină instituirea administrării speciale.

Măsuri în cazul supravegherii speciale:

CSSPP desemnează un **Consiliu de supraveghere specială** și **notifică administratorul.**

Consiliul de supraveghere nu se substituie organelor de conducere ale administratorului și are următoarele **atribuții:**

- asistă și supraveghează activitatea administratorului referitoare la fondul de pensii
- analizează situația financiară a fondului de pensii și a administratorului
- avizează, suspendă sau desființează deciziile adoptate de către organele de conducere ale administratorului
- urmărește modul în care administratorul aplică măsurile de remediere a deficiențelor constatate
- prezintă CSSPP rapoarte periodice și propune CSSPP aplicarea de sancțiuni în

situația în care administratorul nu respectă măsurile dispuse de Consiliul de supraveghere specială

Membrii Consiliului de supraveghere specială **au acces la toate documentele și evidențele** fondului de pensii și ale administratorului, fiind obligați să păstreze **confidențialitatea informațiilor**.

5. Administrarea specială

Este o **procedură de siguranță** care drept scop **exercitarea responsabilității financiare de a păstra valoarea** activelor fondurilor de pensii, de **a limita pierderile** și de a **proteja drepturile cuvenite participanților și beneficiarilor**.

Se instituie în cazul **suspendării sau retragerii autorizației de administrare**, precum și în cazul **retragerii autorizației fondului de pensii**.

Măsurile în cazul administrării speciale:

CSSPP **notifică administratorul** și **solicită oferte celorlalți administratori autorizați** ca administratori ai fondurilor de pensii, pentru **preluarea în administrare temporară a fondurilor de pensii și a prospectelor schemei de pensii private**.

Rol: **administrează activele fondului de pensii**, într-un termen de până la 12 luni. Anunțul privind instituirea sau revocarea administrării speciale, precum și administratorul special desemnat, **se publică**, de către CSSPP, în Monitorul Oficial al României și în două cotidiane centrale.

Selecția administratorilor este organizată de către **CSSPP iar criteriile de selecție** se referă la **performanța administratorilor, la politica investițională și la nivelul cheltuielilor legate de administrare**.

CSSPP **poate desemna** un administrator special pentru administrarea temporară a fondului de pensii, dintre administratorii autorizați, în cazul în care administratorii nu transmit oferte.

Participanții trebuie să își aleagă, în termen de 90 de zile, **un alt fond de pensii administrat privat** în vederea **transferării activelor tale personale** la acel fond, în cazul caz contrar, **vor fi repartizați de către CSSPP la un alt administrator**.

CSSPP **anunță public** participanții la acel fond de pensii despre necesitatea de a adera la un alt fond de pensii, în termen de 90 de zile calendaristice.

6. Fondul de garantare a pensiilor reglementate și supravegheate de către CSSPP

- este **un fond** constituit din **contribuțiile administratorilor de pensii administrate privat** (pilonul II) **și de pensii facultative** (pilonul III), **precum și furnizorilor de pensii**

Constituirea și utilizarea fondului de garantare se fac **distinct**, pentru garantarea **fondurilor de pensii administrate privat** și respectiv garantarea **fondurilor de pensii facultative**.

- scopul acestui fond este de **a proteja interesele participanților/beneficiarilor fondurilor de pensii facultative**
- din fond se face **plata drepturilor participanților/beneficiarilor**, în cazul imposibilității asigurării lor de către administratori sau furnizorii de pensii facultative

- se constituie, în termen de 90 de zile calendaristice de la autorizarea de administrare a fondurilor de pensii facultative **a cel puțin 3 administratori**
- administrarea și utilizarea acestui fond se fac de către **un comitet format din câte un reprezentant al administratorilor și al furnizorilor de pensii**
- **se calculează și se certifică de către un actuar**
- **disponibilitățile fondului sunt plasate în instrumente financiare ale Trezoreriei**

Statului, titluri de stat, depozite purtătoare de dobândă, orice alte instrumente financiare stabilite de către CSSPP.

CSSPP stabilește: modul de constituire, regimul juridic, modul de utilizare a fondului, nivelul și periodicitatea plății contribuțiilor, monitorizează și controlează administrarea și gestionarea fondului.

7. Autorizarea, Supravegherea și Controlul în sistemul de pensii private

CSSPP este autoritatea administrativă autonomă de reglementare și supraveghere prudențială, aflată sub controlul Parlamentului României (O.U.G nr.50 din 9 iunie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313 din 10 noiembrie 2005).

CSSPP reglementează, coordonează, supraveghează și controlează activitatea sistemului de pensii private și are ca scop protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și informarea asupra acestuia.

Atribuțiile CSSPP:

- emiterea normelor privind sistemul de pensii private
- **acordarea sau retragerea autorizărilor și avizelor entităților de pe piața pensiilor private** (prospectelor de pensii private, fondurilor de pensii private, administratorilor, depozitarilor, auditorilor financiari și agenților de marketing)
- **supravegherea și controlul activității în domeniul pensiilor private**
- instituirea și revocarea măsurii de supraveghere specială și administrare speciale a fondului de pensii
- informarea și educarea populației cu privire la sistemul fondurilor de pensii.
- prezentarea Parlamentului, anual, a unui raport privind activitatea sa și evoluția fondurilor de pensii private.

CSSPP colaborează cu alte instituții și autorități:

- **din țară:** Banca Națională a României, Comisia Națională de Supraveghere a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Camera Auditorilor Financiari din România, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de ASigurări Sociale, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.
- **din străinătate,** în mod special din Uniunea Europeană.

CSSPP are atribuții de control a entităților implicate în domeniul pensiilor private, are acces în sediile administratorilor sau ale depozitarilor și la orice registre, documente, fișiere sau alte evidențe și acces la informații.

Campanie finanțată cu sprijinul Băncii Mondiale

Adresa: Splaiul Unirii 74, Sector 4, BUCUREȘTI, 030128
telefon: +40 21-3301035, fax: +40 21-3301031
e-mail: csspp@csspp.ro, www.csspp.ro